

T.a.v. Gemeente Dalfsen
Van Evert Swarts en Bart Rutten
Onderwerp Doorrekening vier scenario's t.b.v. financiële paragraaf IBOR
Datum 21 mei 2021

Inleiding

Dalfsen stelt een plan op voor het integraal beheer van de openbare ruimte (IBOR). De openbare ruimte is een plek voor inwoners om te recreëren, lopen, fietsen of spelen, kortom om zich door te verplaatsen en in te verblijven. Daarom noemen we de openbare ruimte vaak 'leefomgeving.' Onderdeel van het IBOR is een doorrekening van de beheerkosten van alle onderdelen die vallen onder het beheer van de leefomgeving, zoals groen, wegen, bruggen, riolering en meubilair. Deze doorrekening wordt gebruikt voor de financiële paragraaf van het IBOR.

In het IBOR wordt een keuze gemaakt voor het onderhoud op beeldkwaliteit. Onderhoud op een hoger beeldkwaliteitsniveau zorgt voor hogere kosten. De keuze voor een bepaald beeldkwaliteitsniveau is mede afhankelijk van de wensen van de gemeente en het beschikbare budget. Om de juiste keuze te maken worden in deze memo vier scenario's gepresenteerd met hun eigen kwaliteitsniveau en bijbehorende kosten.

Op dit moment wordt het grootste gedeelte van de gemeente op kwaliteitsniveau B onderhouden, dit volgens de CROW-beeldsystematiek. Enkele plekken, zoals centra, worden op A-kwaliteit onderhouden. Cyber Advies is gevraagd om de kosten van onderhoud voor 4 scenario's te berekenen, namelijk:

- Huidige kwaliteit (IBOR),
- Onderhoud op één niveau lager dan de huidige kwaliteit,
- Alles op B,
- Alles op C.

De onderhoudskosten betreffen levenscycluskosten van onderhoud, groot onderhoud en vervanging. Deze kosten worden vergeleken met de werkelijke kosten uit de gemeentelijke begroting, die direct gerelateerd zijn aan onderhoud.

De eerste vraag voor dit onderzoek luidt dan ook als volgt: **Wat zijn de theoretische levenscycluskosten voor het beheer en onderhoud van de leefomgeving voor de vier scenario's?**

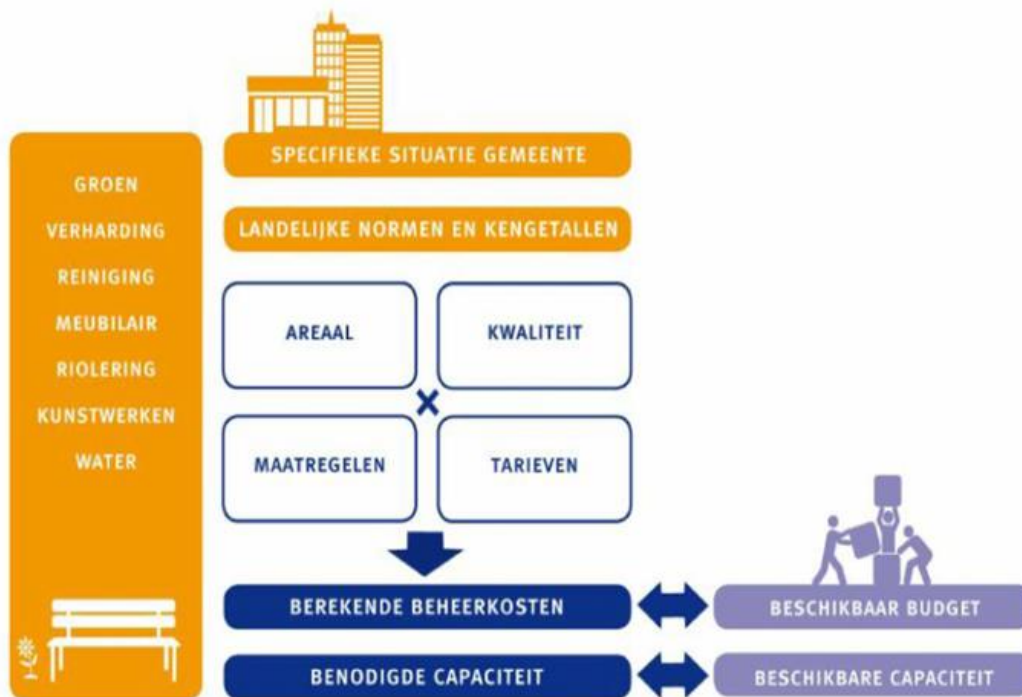
Binnen het *Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten* (BBV) is het mogelijk om, in het beheer van de openbare ruimte, gemotiveerde keuzes te maken voor het bekostigen van groot onderhoudsmaatregelen uit de exploitatiebegroting, of deze als investering te kapitaliseren. De gemeente Dalfsen heeft graag inzicht in het effect op de kostenverdeling tussen exploitatie en investeringen wanneer deze (groot) onderhoudsmaatregelen als zodanig worden behandeld. Cyber is gevraagd om dit inzichtelijk te maken, door een scenario op te stellen waarin al het groot onderhoud onder exploitatie valt en een scenario waarin groot onderhoudsmaatregelen als investeringen worden opgevoerd. Dit bij het beeldkwaliteitsscenario IBOR.

De tweede vraag luidt daarom: **Wat is binnen het IBOR-beeldkwaliteitsscenario het effect op de exploitatiebegroting wanneer groot onderhoudsmaatregelen worden bekostigd uit de exploitatiebudgetten of wanneer deze wanneer dat mogelijk is worden behandeld als investeringen?**

Deze financiële analyse geeft inzicht in de beschikbare middelen ten opzichte van de benodigde financiële middelen voor het onderhoud. Met deze informatie kan een onderhoudskwaliteit worden gekozen die verder wordt uitgewerkt voor de financiële paragraaf in het IBOR.

Aanpak

Er is een doorrekening gemaakt op basis van onderhoud, groot onderhoud en vervanging. Voor de doorrekening van het benodigde budget is gebruikt gemaakt van het interactieve sturingsmodel Impact online©. Dit sturingsmodel maakt de kostenconsequenties per onderhoudsonderdeel inzichtelijk en is gebaseerd op landelijke kengetallen waaronder de IMAG-normen, GWW-normen en de uitgangspunten van de Kwaliteitscatalogus Openbare Ruimte 2018 (KOR).

Figuur 1 Proces doorrekening Impact online

Het model berekent de integrale levenscycluskosten en de benodigde uren. Daarbij is rekening gehouden met specifieke gebiedseigen zaken zoals onder andere grondsoort, vervuilingssnelheid en stedelijkheidsklasse. Hiermee wordt inzichtelijk welke budgetten benodigd zijn per beheergroep voor onderhoud, groot onderhoud en vervanging. Daarbij is van de levenscycluskosten uitgegaan. Dit zijn de kosten die jaarlijks gemiddeld nodig zijn voor alle typen onderhoud over de gehele levensduur van de objecten.

Het is een theoretische calculatie die uitgaat van een homogene kwaliteit en leeftijd van het te onderhouden areaal. De kostencalculatie geeft dus aan wat in theorie gemiddeld per jaar nodig is. In werkelijkheid kunnen de jaarlijkse onderhoudskosten fluctueren. Dit is onder andere mogelijk door weersinvloeden en projectmatige programmering;

Levenscycluskosten

Wanneer een brug jaarlijks € 10.000 kost aan onderhoud, elke vijf jaar € 20.000 kost aan groot onderhoud en na 50 jaar voor € 1.000.000 moet worden vervangen, worden de levenscycluskosten berekend door deze kosten op te tellen. In totaal kost deze brug over de gehele levensduur € 1.700.000. Bij een levensduur van 50 jaar is dit jaarlijks € 34.000, opgebouwd uit € 10.000 aan onderhoud, € 4.000 aan groot onderhoud en € 20.000 aan vervangingskosten. Wanneer deze kosten jaarlijks als budget worden gereserveerd, kan de brug worden onderhouden en worden vervangen aan het einde van de levensduur.

De berekening gebeurt op basis van het areaal van de gemeente Dalfsen en de gewenste kwaliteitsniveaus. De kosten worden berekend aan de hand van werkpakketten voor onderhoud en de daarbij behorende uurtarieven.

Basisuitgangspunten gemeente Dalfsen

- Doorrekening op basis van onderhoud, groot onderhoud en vervanging.
- Er wordt onderscheid gemaakt tussen centrumgebieden, hoofdinfrastructuur & begraafplaats en overige gebieden.
- Gerekend is met stedelijkheidsklasse 5 (niet stedelijk) op basis van de voorkomende stedelijkheidsklasse in de gemeente Dalfsen; met deze klasse zijn doorgerekende maatregelen passend voor de gemeente.
- De werkpakketten zijn toegespitst op plaatselijke omstandigheden, zoals grondslag namelijk zand, vervuilingssnelheid (zeer laag tot laag, gemiddeld in centra) en verkeersdruk (licht tot gemiddeld, hoog op hoofdwegen). Ook is rekening gehouden met de manier van werken in Dalfsen, bijvoorbeeld de manier van maaien en onkruidbestrijding.
- Enkele kosten van maatregelen zijn aangepast om te komen tot een realistische weergave van de situatie in het beheer van Dalfsen, dat aansluit bij de ervaringen van medewerkers. De keuzes zijn gemaakt in overleg met en bekend bij de beheerorganisatie. Deze aanpassingen zijn gemaakt in het onderhoud in de huidige situatie. In de overige scenario's is ook op deze onderdelen gedifferentieerd.

Werkpakketten

De werkpakketten in Impact online© vormen de basis. Impact online® berekent de levenscycluskosten met behulp van landelijke kengetallen, waarbij specifieke werkpakketten gebruikt zijn voor o.a. groen, wegen, riolering, openbare verlichting zoals Dalfsen die in beheer heeft. Iedere beheergroep heeft een bijbehorende werkhandeling en tijdsbesteding. Voor Dalfsen zijn de werkhandelingen per beheergroep opgedeeld in onderhoud, groot onderhoud en vervanging. De werkpakketten zijn standaard zoals de CROW die hanteert.

Areaal

De areaalgegevens zijn afkomstig uit het beheerpakket van de gemeente Dalfsen en de Staat van Dalfsen. Om er zeker van te zijn dat de arealen en specificaties kloppen zijn aanvullende gesprekken gevoerd met desbetreffende medewerkers. Zo is de input breed gedragen en staan de juiste gegevens in Impact online. Deze arealen zijn gebruikt in de doorrekening.

Kwaliteit

De tijdsbesteding per werkhandeling is afhankelijk van de kwaliteit die geleverd moet worden. Een hogere kwaliteit kost gemiddeld meer tijd en dus meer geld dan een lagere kwaliteit.

Het kwaliteitsniveau bepaalt de tijdsbesteding en daarmee de kosten per werkhandeling. De aangegeven kwaliteitsniveaus zijn afgeleid van de CROW-richtlijnen voor beeldkwaliteit. Binnen dit onderzoek rekenen we de kwaliteitsniveaus voor alle gebieden op huidige kwaliteit (IBOR), alles één niveau lager, B- en C-niveau door.

Uurtarief

In de doorrekening zijn marktconforme tarieven voor manuren en machine-uren gehanteerd.

Vergelijking met budgetten

Bij het vergelijken van de budgetten is het van belang om de vergelijking zuiver te maken. We moeten geen appels met peren vergelijken. Samen met de medewerkers is gekeken naar de beschikbare budgetten uit de begroting van 2021. Hierbij is een verdeling gemaakt tussen welke budgetten binnen de vergelijking met Impact online vallen en welke niet. Zo worden dezelfde onderdelen vergeleken.

Het zuivere uitvoeringsbudget wordt bepaald in Impact online®. In dit budget zijn de kosten die direct aan de uitvoeringsmaatregelen t.b.v. onderhoud gekoppeld zijn meegenomen. Dit betreft dus kosten voor de productieve uren (dus ook van derden), inzet tractie (maaimachines, trekkers, vervoer, e.d.), benodigd materiaal stort/verwerkingskosten voor onderhoud. In de vergelijking zijn de budgetten uit impact online vergeleken met de budgetten op dezelfde onderdelen uit de begroting van de gemeente Dalfsen. Door middel van een analyse zijn de uitvoeringskosten, overige uitvoeringskosten en apparaatskosten van de beheerdisciplines uit de begroting in beeld gebracht.

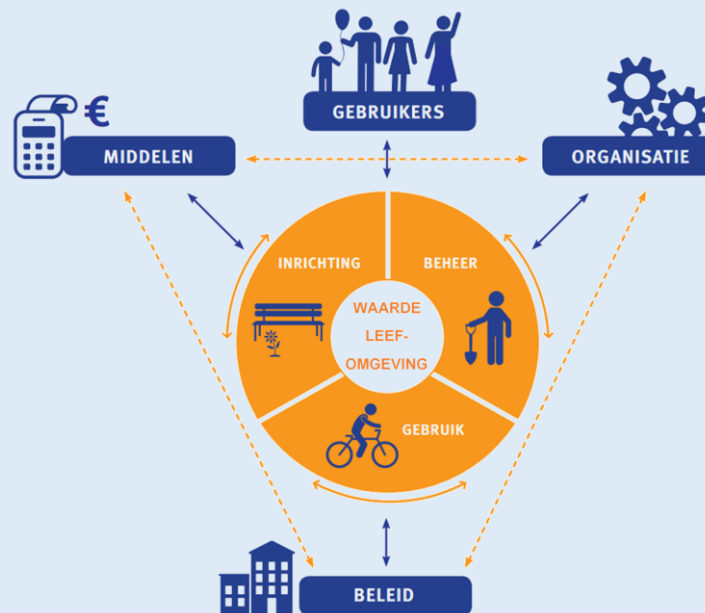
De onderverdeling van de apparaatskosten over de verschillende disciplines (groen, wegen, enz.) in Dalfsen is beperkt inzichtelijk. Het inzichtelijk maken van deze kosten is voor de komende jaren een streven. Het is onzeker of de VAT-kosten wel of niet volledig zijn opgenomen in de apparaatskosten. Voor dit onderzoek is een inschatting gemaakt. Hier is ca. € 200.000 aan VAT-kosten opgenomen. In de budgetvergelijking zijn de kosten aan de beschikbare kant zowel inclusief als exclusief VAT-kosten opgenomen.

Kosten ten behoeve van o.a. gladheidsbestrijding, evenementen zijn niet berekend o.b.v. arealen omdat die niet norm en (beeld)kwaliteit gerelateerd zijn. In het kostenoverzicht zijn deze posten één op één meegenomen.

Sturen op kwaliteit en waarde

Uitvoering van onderhoud leidt tot een bepaalde waarde van de leefomgeving, in dit onderzoek beeldkwaliteit. De waarde die door de gemeente gerealiseerd kan worden hangt in de praktijk af van meer dan alleen het beschikbare budget.

In onderstaand model staat aangegeven op welke pijlers de waarde van de leefomgeving rust. Als alles in evenwicht is, dan wordt de leefomgeving ervaren als prettig.

De pijlers van beheer en onderhoud zijn:

- het beleid (wat wil de gemeente bereiken?);
- middelen (welke (financiële) middelen heeft de gemeente beschikbaar?);
- organisatie (hoe zet de gemeente de beschikbare middelen in?);
- de gebruiker (hoe gaat de gebruiker om met de leefomgeving?).

In dit onderzoek wordt gekeken naar het effect van beleid en beschikbare middelen op de beeldkwaliteit van de leefomgeving. Andere pijlers, zoals organisatie en gebruikers zijn buiten beschouwing gelaten, evenals andere waarden dan beeldkwaliteit.

Scenario's beeldkwaliteit vs. beschikbare middelen

De vier scenario's zijn vergeleken met het huidige beschikbare budget. In deze paragraaf vindt u de overzichten van deze doorrekeningen. Details van de gehanteerde kwaliteiten en budgetten per discipline staan in bijlage 1.

Beschikbare middelen

Het model rekent door aan de hand van de beheerkosten op maatregelniveau, inclusief uitvoeringskosten van de buitendienst en exclusief VAT. Daarom zijn de budgetten ook op die manier in beeld gebracht. De gemeente heeft de beheerkosten per discipline inzichtelijk gemaakt. Hierbij horen de uitvoeringskosten, overige-uitvoeringskosten en apparaatskosten (de kosten van het personeel van de buitendienst). Dalfsen heeft geen structurele budgetten voor vervangingen. De budgetten die hier worden weergegeven zijn exploitatiebudgetten. Het overzicht van de beschikbare budgetten per discipline staan in onderstaande tabel.

Onderhoudsbudgetten van begraafplaatsen vallen onder groen. Kosten voor reiniging, zoals verwijderen van onkruid en vegen van verhardingen vallen onder respectievelijk groen en verharding. Budgetten voor spelen vallen onder recreatie. Onder overig valt o.a. een budget voor grafdelven op de begraafplaats.

Het totale budget voor exploitatie van onderhoud aan de openbare ruimte bedraagt dus **€ 5.413.000**, zonder de mogelijke VAT-kosten als onderdeel van de apparaatskosten gaat het om **€ 5.213.000**. Dit betekent dat er €200.000,- aan VAT-kosten uit is gehaald. (Deze €200.000,- is in overleg bepaald). In de doorrekening vergelijken we de budgetten exclusief de VAT-kosten.

Onderhoud type	Budget
Totaal incl VAT in budget	€ 5.413.000
Totaal excl VAT in budget	€ 5.213.000
GROEN	€ 2.187.000
VERHARDING	€ 1.887.000
RIOLERING	€ 481.000
CIVIELE KUNSTWERKEN	€ 89.350
MEUBILAIR	€ 38.000
OPENBARE VERLICHTING	€ 284.000
RECREATIE	€ 35.040
SPORT	€ 390.000
OVERIG	€ 22.000

Figuur 2 Beschikbare middelen

Kosten onderhoud huidige beeldkwaliteit (IBOR)

Het uitgangspunt is onderhoud op het huidige gangbare niveau. Dit niveau is gedifferentieerd naar drie structuurgebieden. Het uitgangspunt is B, met A in geselecteerde gebieden. Reiniging en wegen zijn gesteld op A/B en B/C. In de doorrekening met Impact online zijn deze beiden in overleg als B behandeld. Een overzicht van de nagestreefde kwaliteiten staat in onderstaande tabel. De kwaliteiten zoals ingesteld in het model staan in bijlage 1.

Gebied	Onderhoudskwaliteit huidig							
	Groen	Verlichting	Spelen	Meubilair	Water	Civiele Kunstwerken	Wegen	Reiniging
Centra	A	A	B	B	B	B	B/C	A/B
Hoofdinfrastructuur & begraafplaatsen	A	B	B	B	B	B	B/C	A/B
Overig	B	B	B	B	B	B	B/C	A/B

Figuur 3 Scenario huidige beeldkwaliteit (IBOR)

Op deze kwaliteiten zijn de theoretische beheerkosten over de gehele levenscyclus van het te beheren areaal doorgerekend. De exploitatiekosten zijn vergeleken met de exploitatiebudgetten van Dalfsen. Daarnaast zijn de jaarlijkse theoretische vervangingskosten over de gehele levenscyclus weergegeven.

Onderhoud type	Onderhoud	Groot onderhoud	Totaal	Budget	Vershil	Vervanging
Totaal incl VAT in budget				€ 5.413.000		
Totaal excl VAT in budget	€ 3.127.000	€ 2.127.000	€ 5.254.000	€ 5.213.000	€ -41.000	€ 5.578.000
GROEN	€ 1.427.459	€ 612.330	€ 2.039.459	€ 2.187.000	€ 147.541	€ 554.450
Waarvan vanuit onderhoud water	€ 156.000	€ 1.330	€ 157.000			€ 7.450
Waarvan vanuit reiniging	€ 19.459	€ -	€ 19.459			€ -
VERHARDING	€ 667.541	€ 940.400	€ 1.607.541	€ 1.887.000	€ 279.459	€ 1.296.000
Waarvan vanuit reiniging	€ 285.541	€ 2.400	€ 287.541			€ -
RIOLERING	€ 466.000	€ 153.000	€ 619.000	€ 481.000	€ -138.412	€ 2.716.000
CIVIELE KUNSTWERKEN	€ 67.810	€ 133.000	€ 201.000	€ 89.350	€ -111.500	€ 330.000
MEUBILAIR	€ 16.770	€ 34.250	€ 51.020	€ 38.000	€ -13.018	€ 50.930
OPENBARE VERLICHTING	€ 207.000	€ 120.000	€ 327.000	€ 284.000	€ -42.206	€ 319.000
RECREATIE	€ 56.310	€ 80.120	€ 136.000	€ 35.040	€ -101.391	€ 198.000
SPORT	€ 195.000	€ 53.930	€ 249.000	€ 390.000	€ 141.000	€ 113.000
OVERIG	€ 23.280	€ -	€ 23.280	€ 22.000	€ -1.280	€ -

Figuur 4. Berekende theoretische levenscyclus-onderhoudskosten voor onderhoud op huidig niveau op basis van het areaal van Dalfsen. Onderhoud en groot onderhoud betreft exploitatie en is vergeleken met het beschikbare exploitatiebudget. Vervanging is apart weergegeven.

De totale berekende kosten voor exploitatie op het huidige onderhoudsniveau bedragen € 5.254.000. Dit betekent een tekort van € 41.000 t.o.v. het exploitatiebudget uit de begroting. De jaarlijkse vervangingskosten over de levenscyclus bedragen € 5.578.000. Hier staat op dit moment geen vast budget tegenover.

Kosten onderhoud beeldkwaliteit B

Onderhoud op niveau B leidt tot onderstaand overzicht. Er is in dit scenario geen differentiatie tussen beheerdisciplines of gebieden.

Gebied	Onderhoudskwaliteit B							
	Groen	Verlichting	Spelen	Meubilair	Water	Civiele Kunstwerken	Wegen	Reiniging
Centra	B	B	B	B	B	B	B	B
Hoofdinfrastructuur & begraafplaatsen	B	B	B	B	B	B	B	B
Overig	B	B	B	B	B	B	B	B

Figuur 5 Scenario alles B

Als in Dalfsen alle disciplines en gebieden worden onderhouden op niveau B, dan zorgt dat voor de volgende theoretische jaarlijkse levenscycluskosten.

Onderhoud type	Onderhoud	Groot onderhoud	Totaal	Budget	Verschil	Vervanging
Totaal incl VAT in budget				€ 5.413.000		
Totaal excl VAT in budget	€ 3.077.000	€ 2.092.000	€ 5.170.000	€ 5.213.000	€ 43.000	€ 5.561.000
GROEN	€ 1.381.459	€ 578.330	€ 1.959.459	€ 2.187.000	€ 227.541	€ 542.450
Waarvan vanuit onderhoud water	€ 156.000	€ 1.330	€ 157.000			€ 7.450
Waarvan vanuit reiniging	€ 19.459	€ -	€ 19.459			€ -
VERHARDING	€ 667.541	€ 940.400	€ 1.607.541	€ 1.887.000	€ 279.459	€ 1.296.000
Waarvan vanuit reiniging	€ 285.541	€ 2.400	€ 287.541			€ -
RIOLERING	€ 466.000	€ 153.000	€ 619.000	€ 481.000	€ -138.412	€ 2.716.000
CIVIELE KUNSTWERKEN	€ 67.810	€ 133.000	€ 201.000	€ 89.350	€ -111.500	€ 330.000
MEUBILAIR	€ 16.770	€ 34.250	€ 51.020	€ 38.000	€ -13.018	€ 50.930
OPENBARE VERLICHTING	€ 203.000	€ 119.000	€ 322.000	€ 284.000	€ -38.048	€ 314.000
RECREATIE	€ 56.310	€ 80.120	€ 136.000	€ 35.040	€ -101.391	€ 198.000
SPORT	€ 195.000	€ 53.930	€ 249.000	€ 390.000	€ 141.000	€ 113.000
OVERIG	€ 23.280	€ -	€ 23.280	€ 22.000	€ -1.280	€ -

Figuur 6. Berekende theoretische levenscyclus-onderhoudskosten voor onderhoud op niveau B op basis van het areaal van Dalfsen. Onderhoud en groot onderhoud betreft exploitatie en is vergeleken met het beschikbare exploitatiebudget. Vervanging is apart weergegeven.

De totale berekende jaarlijkse kosten voor exploitatie op niveau B bedragen **€ 5.170.000**. Dit betekent een overschot van **€ 43.000** t.o.v. het exploitatiebudget uit de begroting. De jaarlijkse vervangingskosten over de levenscyclus bedragen **€ 5.561.000**. Hier staat op dit moment geen vast budget tegenover.

Kosten onderhoud één niveau lager

Onderhoud op een niveau lager dan de huidige kwaliteit leidt tot onderstaand overzicht. Wegen en reiniging werden in de doorrekening van het huidige niveau benaderd als B en daarom nu als C.

Gebied	Onderhoudskwaliteit één lager dan huidig							
	Groen	Verlichting	Spelen	Meubilair	Water	Civiele Kunstwerken	Wegen	Reiniging
Centra	B	B	C	C	C	C	C	C
Hoofdinfrastructuur & begraafplaatsen	B	C	C	C	C	C	C	C
Overig	C	C	C	C	C	C	C	C

Figuur 7 Scenario kwaliteitsniveau 1 niveau lager t.o.v. huidig niveau

Op deze kwaliteiten zijn de theoretische beheerkosten over de gehele levenscyclus van het te beheren areaal doorgerekend. De exploitatiekosten zijn vergeleken met de exploitatiebudgetten van Dalfsen. Daarnaast zijn de jaarlijkse theoretische vervangingskosten over de gehele levenscyclus weergegeven.

Onderhoud type	Onderhoud	Groot onderhoud	Totaal	Budget	Verschil	Vervanging
Totaal incl VAT in budget				€ 5.413.000		
Totaal excl VAT in budget	€ 2.642.000	€ 1.633.000	€ 4.275.000	€ 5.213.000	€ 938.000	€ 5.487.000
GROEN	€ 1.169.310	€ 402.190	€ 1.572.310	€ 2.187.000	€ 614.690	€ 461.380
Waarvan vanuit onderhoud water	€ 127.000	€ 1.190	€ 129.000			€ 6.380
Waarvan vanuit reiniging	€ 9.310	€ -	€ 9.310			€ -
VERHARDING	€ 598.690	€ 761.600	€ 1.359.690	€ 1.887.000	€ 527.310	€ 1.420.000
Waarvan vanuit reiniging	€ 172.690	€ 1.600	€ 174.690			€ -
RIOLERING	€ 453.000	€ 137.000	€ 590.000	€ 481.000	€ -109.075	€ 2.705.000
CIVIELE KUNSTWERKEN	€ 55.620	€ 97.110	€ 153.000	€ 89.350	€ -63.384	€ 330.000
MEUBILAIR	€ 10.540	€ 22.070	€ 32.610	€ 38.000	€ 5.390	€ 39.920
OPENBARE VERLICHTING	€ 181.000	€ 115.000	€ 296.000	€ 284.000	€ -11.761	€ 296.000
RECREATIE	€ 37.880	€ 68.760	€ 107.000	€ 35.040	€ -71.601	€ 149.000
SPORT	€ 113.000	€ 29.900	€ 143.000	€ 390.000	€ 247.000	€ 86.380
OVERIG	€ 23.280	€ -	€ 23.280	€ 22.000	€ -1.280	€ -

Figuur 8. Berekenende theoretische levenscyclus-onderhoudskosten voor onderhoud één niveau lager dan het huidige niveau, op basis van het areaal van Dalfsen. Onderhoud en groot onderhoud betreft exploitatie en is vergeleken met het beschikbare exploitatiebudget. Vervanging is apart weergegeven.

De totale berekende jaarlijkse kosten voor exploitatie op één niveau lager dan het huidige niveau bedragen **€ 4.275.000**. Dit betekent een overschot in het budget van **€ 938.000** t.o.v. het exploitatiebudget in de begroting. De jaarlijkse vervangingskosten over de levenscyclus bedragen **€ 5.487.000**. Hier staat op dit moment geen vast budget tegenover.

Kosten onderhoud beeldkwaliteit C

Onderhoud op niveau C leidt tot onderstaand overzicht. Er is in dit scenario geen differentiatie tussen beheerdisciplines of gebieden.

Gebied	Onderhoudskwaliteit C							
	Groen	Verlichting	Spelen	Meubilair	Water	Civiele Kunstwerken	Wegen	Reiniging
Centra	C	C	C	C	C	C	C	C
Hoofdinfrastructuur & begraafplaatsen	C	C	C	C	C	C	C	C
Overig	C	C	C	C	C	C	C	C

Figuur 9 Scenario alles C

Als in Dalfsen alle disciplines en gebieden worden onderhouden op niveau C dan zorgt dat voor de volgende theoretische jaarlijkse levenscycluskosten.

Onderhoud type	Onderhoud	Groot onderhoud	Totaal	Budget	Verschil	Vervanging
Totaal incl VAT in budget				€ 5.413.000		
Totaal excl VAT in budget	€ 2.616.000	€ 1.618.000	€ 4.234.000	€ 5.213.000	€ 979.000	€ 5.476.000
GROEN	€ 1.146.309	€ 388.190	€ 1.535.309	€ 2.187.000	€ 651.691	€ 453.380
Waarvan vanuit onderhoud water	€ 127.000	€ 1.190	€ 129.000			€ 6.380
Waarvan vanuit reiniging	€ 9.309	€ -	€ 9.309			€ -
VERHARDING	€ 598.691	€ 761.600	€ 1.359.691	€ 1.887.000	€ 527.309	€ 1.420.000
Waarvan vanuit reiniging	€ 172.691	€ 1.600	€ 174.691			€ -
RIOLERING	€ 453.000	€ 137.000	€ 590.000	€ 481.000	€ -109.075	€ 2.705.000
CIVIELE KUNSTWERKEN	€ 55.620	€ 97.110	€ 153.000	€ 89.350	€ -63.384	€ 330.000
MEUBILAIR	€ 10.540	€ 22.070	€ 32.610	€ 38.000	€ 5.390	€ 39.920
OPENBARE VERLICHTING	€ 177.000	€ 114.000	€ 292.000	€ 284.000	€ -7.266	€ 293.000
RECREATIE	€ 37.880	€ 68.760	€ 107.000	€ 35.040	€ -71.601	€ 149.000
SPORT	€ 113.000	€ 29.900	€ 143.000	€ 390.000	€ 247.000	€ 86.380
OVERIG	€ 23.280	€ -	€ 23.280	€ 22.000	€ -1.280	€ -

Figuur 10. Berekende theoretische levenscyclus-onderhoudskosten voor onderhoud op niveau C op basis van het areaal van Dalfsen. Onderhoud en groot onderhoud betreft exploitatie en is vergeleken met het beschikbare exploitatiebudget. Vervanging is apart weergegeven.

De totale berekende jaarlijkse kosten voor exploitatie op niveau C bedragen € 4.234.000. Dit betekent een overschot van € 979.000 t.o.v. het exploitatiebudget uit de begroting. De jaarlijkse vervangingskosten over de levenscyclus bedragen € 5.476.000. Hier staat op dit moment geen vast budget tegenover.

Toerekening exploitatie en investeringen

In de doorrekening is sprake van onderhoud, groot onderhoud en vervangingen. De gangbare verdeling is dat onderhoud en groot onderhoud op de exploitatiebegroting staan en dat vervangingen investeringen zijn. Deze verdeling is landelijk gangbaar en gaat Dalfsen hanteren. De verdeling is gebonden aan het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). De BBV definieert investeringen als planmatige maatregelen die de levensduur van het object verlengen. Onder die definitie is het mogelijk om bepaalde maatregelen, die in de doorrekening vallen onder onderhoud of groot onderhoud, als vervanging aan te merken en als investering op te voeren. Hierbij wordt de investering over de levensduur van het object afgeschreven en worden de resulterende kapitaalslasten (afschrijvingskosten en rente) gefinancierd uit de exploitatiebegroting.

Op maatregelniveau is een selectie gemaakt van de maatregelen die kunnen worden opgevoerd als investering. Daarbij gaat het om onderhoudsmaatregelen zoals het kappen van dode bomen, of groot onderhoudsmaatregelen zoals het vervangen van deklagen op asfaltverharding. Het resultaat is een overzicht van het maximale aan onderhouds- en groot onderhoudsmaatregelen dat als investering kan worden opgevoerd. Een overzicht staat in onderstaande tabel. Meer details staan in bijlage 2.

Overzicht samenvatting verdeling exploitatie en investering						
Uitdraai gemaakt op: 18-5-2021						
	Onderhoud (exploitatie)	Groot onderhoud (exploitatie)	Totaal	Budget	Verschil	Vervanging (investering)
Gebruikelijke investering (incl. VAT in budget)				€ 5.413.000		
Gebruikelijke investering (excl. VAT in budget)	€ 3.127.000	€ 2.127.000	€ 5.254.000	€ 5.213.000	€ -41.000	€ 5.578.000
Maximaal investeringen (incl. VAT in budget)				€ 5.413.000		
Maximaal investeringen (excl. VAT in budget)	€ 3.014.000	€ 1.703.000	€ 4.717.000	€ 5.213.000	€ 496.000	€ 6.116.000

Figuur 11. Het kwaliteitsscenario op huidig niveau in de gebruikelijke onderverdeling exploitatie en vervanging (te kapitaliseren) en in de situatie waarin maximaal wordt toegeschreven aan vervanging (maximaal kapitaliseren).

Uit de vergelijking blijkt dat, ten opzichte van de huidige situatie, **€ 537.000** kan worden opgevoerd als investering. Dit zorgt op de korte termijn voor extra ruimte van deze omvang op de exploitatiebegroting, minus afschrijvingskosten en rente.

Conclusie en advies

De eerste vraag voor dit onderzoek luidt als volgt: **Wat zijn de theoretische levenscycluskosten voor het beheer en onderhoud van de leefomgeving voor de vier scenario's?**

In onderstaande tabel zijn de verschillen per scenario weergegeven. Voor het huidige scenario is er een tekort van €41.000. Dit is een afwijking van ca. 1% t.o.v. de gemeentelijke begroting. In dergelijke onderzoeken hanteren we een verschil van 3-5% als acceptabele afwijking. De afwijking van 1% ligt daar onder. Het budget sluit dus aan op het huidige onderhoud in Dalfsen.

De overige scenario's' zijn als volgt:

- Onderhouden op niveau B levert € 43.000 op ten opzichte van onderhoud op de huidige kwaliteit op de exploitatiebegroting.
- Onderhouden op één niveau lager levert € 938.000 op ten opzichte van de huidige kwaliteit op de exploitatiebegroting.
- Onderhouden op niveau C levert € 979.000 op ten opzichte van de huidige kwaliteit op de exploitatiebegroting.

Overzicht samenvatting scenario's						
Uitdraai gemaakt op: 18-5-2021						
	Onderhoud	Groot onderhoud	Totaal	Budget	Verschil	Vervanging
Totaal incl. VAT in budget				€ 5.413.000		
Huidige kwaliteit (A/B)						
Totaal excl. VAT in budget	€ 3.127.000	€ 2.127.000	€ 5.254.000	€ 5.213.000	€ -41.000	€ 5.578.000
Alles B						
Totaal excl. VAT in budget	€ 3.077.000	€ 2.092.000	€ 5.170.000	€ 5.213.000	€ 43.000	€ 5.561.000
Huidige kwaliteit -1 (B/C)						
Totaal excl. VAT in budget	€ 2.642.000	€ 1.633.000	€ 4.275.000	€ 5.213.000	€ 938.000	€ 5.487.000
Alles C						
Totaal excl. VAT in budget	€ 2.616.000	€ 1.618.000	€ 4.234.000	€ 5.213.000	€ 979.000	€ 5.476.000

Figuur 12. Overzicht van de theoretische jaarlijkse levenscycluskosten bij onderhoud op verschillende beeldkwaliteitsniveaus gebaseerd op het areaal van Dalfsen.

De tweede vraag luidt: **Wat is binnen het IBOR-beeldkwaliteitsscenario het effect op de exploitatiebegroting wanneer groot onderhoudsmaatregelen worden bekostigd uit de exploitatiebudgetten of wanneer deze wanneer dat mogelijk is worden behandeld als investeringen?**

De uitgangssituatie is onderhoud op de huidige beeldkwaliteit en een gebruikelijke verdeling van exploitatie en investeringen. In deze situatie vallen onderhoud en groot onderhoud onder de exploitatie en vervangingen onder de investeringen. Ten opzichte van deze verdeling is het mogelijk om maximaal € 538.000 van het onderhoud en groot onderhoud aan te merken als planmatig levensduur verlengend onderhoud en op te voeren als investering vanuit op een doorgerekende benodigde exploitatie volgens huidige verdeling van € 5.254.000. Dit levert op de korte termijn ruimte van maximaal dit bedrag in de exploitatiebegroting, minus afschrijvingskosten en rente van het gekapitaliseerde bedrag.

Advies vervolgstappen

Op onderhoud en groot onderhoud is met het huidige budget de huidige kwaliteit te handhaven. De scenario's waarin de kwaliteit wordt teruggebracht leveren budgetruimte op. Tijdens het onderzoek zijn enkele zaken naar voren gekomen die aanleiding zijn enkele vervolgstappen te adviseren:

- Het opvoeren van onderhouds- en groot onderhoudsmaatregelen als investeringen behoeft verdere uitwerking. In deze memo is de maximale ruimte weergegeven om maatregelen als vervanging aan te merken. Het is aan te raden een selectie te maken van te kapitaliseren maatregelen die financieel en in uitvoering goed te verwerken zijn.
- De kosten van personeel worden in de gemeente Dalfsen gevormd door de apparaatskosten. De apparaatskosten zijn maar beperkt inzichtelijk: er zijn apparaatskosten toegewezen aan verharding en groen, maar de onderlinge verdeling is niet inzichtelijk. Het is aan te bevelen de apparaatskosten inzichtelijker te maken.
- In de gemeente Dalfsen wordt geen budget gereserveerd voor vervanging. Vervangingen zijn investeringen die door de raad moeten worden goedgekeurd. Vervangingen zijn goed planbaar en het is aan te raden deze investeringen te plannen en als vast onderdeel op te nemen in beheerplannen.
- Op integraal niveau voldoet het budget voor onderhoud op huidig niveau. Per beheerdiscipline zijn afwijkingen zichtbaar. Het is aan te bevelen om per discipline te onderzoeken waar die door worden veroorzaakt. Dit geeft handvatten voor prijsstelling in uit te besteden werk en mogelijkheden tot verbetering van de organisatie.
- Tot slot het goed uitrekenen van de VAT-kosten. Nu is gerekend met €200.000,-, maar dit is (nog) niet onderbouwd.

Gevolgen en risico's verlagen kwaliteit

Theoretisch gezien lijkt het kwaliteitsniveau naar B of C brengen op een financiële besparing, maar hier kleven ook risico's aan. Het levert een ander, minder verzorgd beeld op. Daarnaast kan het zorgen voor een snellere technische achteruitgang van kapitaalgoederen, met een kortere levensduur tot gevolg.

Hieronder staan een enkele risico's nader toegelicht:

- Groen: In groen leidt kwaliteit C tot een snellere afschrijving van luxere beplanting zoals rozen en sierheesters. In gazon en beplanting komen meer kale plekken voor, waardoor onkruid meer kans krijgt om te groeien. Groen dat is onderhouden op niveau C en dat weer moet worden teruggebracht naar niveau B, vergt een aanzienlijke investering vanwege de vervanging van plantvakken van lage kwaliteit.
- Verharding: Bij verharding kan kwaliteit C tot een verhoogd risico voor onveilige situaties, vervroegd noodzakelijk groot onderhoud of versnelde afschrijvingen leiden, waardoor de beoogde besparing achterwege blijft. Veel klein onderhoud is immers duurder dan weinig groot onderhoud. Bij luxere bestrating (bijv. gebakken klinkers) komt een beeld bij niveau C niet overeen met de beoogde uitstraling.
- Reiniging: Kwaliteit C kan, doordat er meer veegvuil voorkomt, sneller tot verstopte kolken leiden. Ook leidt het tot een rommelig beeld door de toename van onkruid en zwerfafval. Onkruidbeheersing vraagt per beurt meer inspanningen wat hoge kosten met zich meebrengt. Dit zijn beeldbepalende aspecten.
- Beleving: De achteruitgang van de technische kwaliteit en verrommeling kan tot meer klachten leiden, wanneer bij inwoners niet de juiste verwachtingen worden gewekt. Inzet op communicatie en het scheppen van de juiste verwachtingen is dus nodig. Bovendien heeft een minder verzorgde leefomgeving een negatieve invloed op gedrag (vuil trekt vuil aan), sociale veiligheid en tevredenheid. Ook kan het tot een lagere vastgoedwaarde leiden.

Bijlage 1: details scenario's beeldkwaliteit

Scenario huidige situatie

Beheercategorie - Beheergroep	DHL Centra	NO Centra	Dalfsen werkt Centra DHL	Dalfsen werkt Centra NO	DHL Begraafpl + Hoofd infra	Buitengebied Begraafpl. + Hoofd infra	Dalfsen werkt Begraafpl. + Hoofd infra DHL	NO Begraafpl. + Hoofd infra	Dalfsen werkt begraafpl. + Hoofd infra NO	DHL Overige	NO Overige	Dalfsen werkt Overige DHL	Dalfsen werkt Overige NO	Dalfsen werkt Buitengebied	Buitengebied Overige	Overige uitvoeringskost
• GROEN	< A >	< A >	< A >	< A >	< A >	< A >	< A >	< A >	< A >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >
• VERHARDING	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >
• WATER	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >
• RIOLERING	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >
• CIVIELE KUNSTWERKEN	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >
• MEUBILAIR	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >
• OPENBARE VERLICHTING	< A >	< A >	< A >	< A >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >
• REINIGING	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >
• RECREATIE	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >
• SPORT	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >

 Overzicht scenario IBOR
 Uitdraai gemaakt op: 22-4-2021

Onderhoud type	Onderhoud	Groot onderhoud	Totaal	Budget	Verschil	Vervanging
Totaal incl VAT in budget				€ 5.413.000		
Totaal excl VAT in budget	€ 3.127.000	€ 2.127.000	€ 5.254.000	€ 5.213.000	€ -41.000	€ 5.578.000
GROEN	€ 1.252.000	€ 611.000	€ 1.863.000	€ 2.187.000	€ 323.000	€ 547.000
VERHARDING	€ 382.000	€ 938.000	€ 1.320.000	€ 1.887.000	€ 567.000	€ 1.296.000
WATER	€ 156.000	€ 1.330	€ 157.000	€ -	€ -157.401	€ 7.450
Waarvan kostenplaats groen	€ 156.000	€ 1.330	€ 157.000			€ 7.450
RIOLERING	€ 466.000	€ 153.000	€ 619.000	€ 481.000	€ -138.412	€ 2.716.000
CIVIELE KUNSTWERKEN	€ 67.810	€ 133.000	€ 201.000	€ 89.350	€ -111.500	€ 330.000
MEUBILAIR	€ 16.770	€ 34.250	€ 51.020	€ 38.000	€ -13.018	€ 50.930
OPENBARE VERLICHTING	€ 207.000	€ 120.000	€ 327.000	€ 284.000	€ -42.206	€ 319.000
REINIGING	€ 305.000	€ 2.400	€ 307.000	€ -	€ -307.426	€ -
Waarvan kostenplaats groen (vuil in groen en water)	€ 19.459	€ -	€ 19.459			€ -
Waarvan kostenplaats verharding (overig)	€ 285.541	€ 2.400	€ 287.541			€ -
RECREATIE	€ 56.310	€ 80.120	€ 136.000	€ 35.040	€ -101.391	€ 198.000
SPORT	€ 195.000	€ 53.930	€ 249.000	€ 390.000	€ 141.000	€ 113.000
OVERIG	€ 23.280	€ -	€ 23.280	€ 22.000	€ -1.280	€ -

Herverdeling naar kostenplaatsen groen en verharding

Onderhoud type	Onderhoud	Groot onderhoud	Totaal	Budget	Verschil	Vervanging
Totaal incl VAT in budget				€ 5.413.000		
Totaal excl VAT in budget	€ 3.127.000	€ 2.127.000	€ 5.254.000	€ 5.213.000	€ -41.000	€ 5.578.000
GROEN	€ 1.427.459	€ 612.330	€ 2.039.459	€ 2.187.000	€ 147.541	€ 554.450
Waarvan vanuit onderhoud water	€ 156.000	€ 1.330	€ 157.000			€ 7.450
Waarvan vanuit reiniging	€ 19.459	€ -	€ 19.459			€ -
VERHARDING	€ 667.541	€ 940.400	€ 1.607.541	€ 1.887.000	€ 279.459	€ 1.296.000
Waarvan vanuit reiniging	€ 285.541	€ 2.400	€ 287.541			€ -
RIOLERING	€ 466.000	€ 153.000	€ 619.000	€ 481.000	€ -138.412	€ 2.716.000
CIVIELE KUNSTWERKEN	€ 67.810	€ 133.000	€ 201.000	€ 89.350	€ -111.500	€ 330.000
MEUBILAIR	€ 16.770	€ 34.250	€ 51.020	€ 38.000	€ -13.018	€ 50.930
OPENBARE VERLICHTING	€ 207.000	€ 120.000	€ 327.000	€ 284.000	€ -42.206	€ 319.000
RECREATIE	€ 56.310	€ 80.120	€ 136.000	€ 35.040	€ -101.391	€ 198.000
SPORT	€ 195.000	€ 53.930	€ 249.000	€ 390.000	€ 141.000	€ 113.000
OVERIG	€ 23.280	€ -	€ 23.280	€ 22.000	€ -1.280	€ -

Scenario alles B

Beheercategorie - Beheergroep	DHL Centra	NO Centra	Dalftsen werkt Centra DHL	Dalftsen werkt Centra NO	DHL Begraafpl + Hoofd infra	Buifengebied Begraafpl + Hoofd infra	Dalftsen werkt Begraafpl + Hoofd infra DHL	NO Begraafpl + Hoofd infra	Dalftsen werkt begraafpl + Hoofd d infra NO	DHL Overige	NO Overige	Dalftsen werkt Overige DHL	Dalftsen werkt Overige NO	Dalftsen werkt Buifengebied	Buifengebied Overige	Overige uitvoeringskosten
· GROEN	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >
· VERHARDING	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >
· WATER	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >
· RIOLERING	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >
· CIVIELE KUNSTWERKEN	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >
· MEUBILAIR	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >
· OPENBARE VERLICHTING	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >
· REINIGING	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >
· RECREATIE	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >
· SPORT	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >

Overzicht scenario alles B

Uitdraai gemaakt op: 22-4-2021

Onderhoud type	Onderhoud	Groot onderhoud	Totaal	Budget	Verschil	Vervanging
Totaal incl VAT in budget				€ 5.413.000		
Totaal excl VAT in budget	€ 3.077.000	€ 2.092.000	€ 5.170.000	€ 5.213.000	€ 43.000	€ 5.561.000
GROEN	€ 1.206.000	€ 577.000	€ 1.783.000	€ 2.187.000	€ 403.000	€ 535.000
VERHARDING	€ 382.000	€ 938.000	€ 1.320.000	€ 1.887.000	€ 567.000	€ 1.296.000
WATER	€ 156.000	€ 1.330	€ 157.000	€ -	€ -157.401	€ 7.450
Waarvan kostenplaats groen	€ 156.000	€ 1.330	€ 157.000			€ 7.450
RIOLERING	€ 466.000	€ 153.000	€ 619.000	€ 481.000	€ -138.412	€ 2.716.000
CIVIELE KUNSTWERKEN	€ 67.810	€ 133.000	€ 201.000	€ 89.350	€ -111.500	€ 330.000
MEUBILAIR	€ 16.770	€ 34.250	€ 51.020	€ 38.000	€ -13.018	€ 50.930
OPENBARE VERLICHTING	€ 203.000	€ 119.000	€ 322.000	€ 284.000	€ -38.048	€ 314.000
REINIGING	€ 305.000	€ 2.400	€ 307.000	€ -	€ -307.426	€ -
Waarvan kostenplaats groen (vuil in groen en water)	€ 19.459	€ -	€ 19.459			€ -
Waarvan kostenplaats verharding (overig)	€ 285.541	€ 2.400	€ 287.541			€ -
RECREATIE	€ 56.310	€ 80.120	€ 136.000	€ 35.040	€ -101.391	€ 198.000
SPORT	€ 195.000	€ 53.930	€ 249.000	€ 390.000	€ 141.000	€ 113.000
OVERIG	€ 23.280	€ -	€ 23.280	€ 22.000	€ -1.280	€ -

Herverdeling naar kostenplaatsen groen en verharding

Onderhoud type	Onderhoud	Groot onderhoud	Totaal	Budget	Verschil	Vervanging
Totaal incl VAT in budget				€ 5.413.000		
Totaal excl VAT in budget	€ 3.077.000	€ 2.092.000	€ 5.170.000	€ 5.213.000	€ 43.000	€ 5.561.000
GROEN	€ 1.381.459	€ 578.330	€ 1.959.459	€ 2.187.000	€ 227.541	€ 542.450
Waarvan vanuit onderhoud water	€ 156.000	€ 1.330	€ 157.000			€ 7.450
Waarvan vanuit reiniging	€ 19.459	€ -	€ 19.459			€ -
VERHARDING	€ 667.541	€ 940.400	€ 1.607.541	€ 1.887.000	€ 279.459	€ 1.296.000
Waarvan vanuit reiniging	€ 285.541	€ 2.400	€ 287.541			€ -
RIOLERING	€ 466.000	€ 153.000	€ 619.000	€ 481.000	€ -138.412	€ 2.716.000
CIVIELE KUNSTWERKEN	€ 67.810	€ 133.000	€ 201.000	€ 89.350	€ -111.500	€ 330.000
MEUBILAIR	€ 16.770	€ 34.250	€ 51.020	€ 38.000	€ -13.018	€ 50.930
OPENBARE VERLICHTING	€ 203.000	€ 119.000	€ 322.000	€ 284.000	€ -38.048	€ 314.000
RECREATIE	€ 56.310	€ 80.120	€ 136.000	€ 35.040	€ -101.391	€ 198.000
SPORT	€ 195.000	€ 53.930	€ 249.000	€ 390.000	€ 141.000	€ 113.000
OVERIG	€ 23.280	€ -	€ 23.280	€ 22.000	€ -1.280	€ -

Scenario één niveau lager dan huidige kwaliteit

Beheercategorie - Beheergroep	DHL Centra	NO Centra	Dalftsen werkt Centra DHL	Dalftsen werkt Centra NO	DHL Begraafpl + Hoofd infra	Buittengebied Begraafpl + Hoofd infra	Dalftsen werkt Begraafpl + Hoofd infra DHL	NO Begraafpl + Hoofd infra	Dalftsen werkt begraafpl + Hoofd infra NO	DHL Overige	NO Overige	Dalftsen werkt Overige DHL	Dalftsen werkt Overige NO	Dalftsen werkt Buittengebied	Buittengebied Overige	Overige uitvoeringskosten
GROEN	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >
VERHARDING	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >
WATER	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >
RIOLERING	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >
CIVIELE KUNSTWERKEN	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >
MEUBILAIR	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >
OPENBARE VERLICHTING	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >
REINIGING	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >
RECREATIE	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >
SPORT	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >

Overzicht scenario alles één niveau lager dan huidig Uitdraai gemaakt op 21-4-2021

Onderhoud type	Onderhoud	Groot onderhoud	Totaal	Budget	Verschil	Vervanging
Totaal incl VAT in budget				€ 5.413.000		
Totaal excl VAT in budget	€ 2.642.000	€ 1.633.000	€ 4.275.000	€ 5.213.000	€ 938.000	€ 5.487.000
GROEN	€ 1.033.000	€ 401.000	€ 1.434.000	€ 2.187.000	€ 753.000	€ 455.000
VERHARDING	€ 426.000	€ 760.000	€ 1.185.000	€ 1.887.000	€ 702.000	€ 1.420.000
WATER	€ 127.000	€ 1.190	€ 129.000	€ -	€ -128.607	€ 6.380
Waarvan kostenplaats groen	€ 127.000	€ 1.190	€ 129.000			€ 6.380
RIOLERING	€ 453.000	€ 137.000	€ 590.000	€ 481.000	€ -109.075	€ 2.705.000
CIVIELE KUNSTWERKEN	€ 55.620	€ 97.110	€ 153.000	€ 89.350	€ -63.384	€ 330.000
MEUBILAIR	€ 10.540	€ 22.070	€ 32.610	€ 38.000	€ 5.390	€ 39.920
OPENBARE VERLICHTING	€ 181.000	€ 115.000	€ 296.000	€ 284.000	€ -11.761	€ 296.000
REINIGING	€ 182.000	€ 1.600	€ 184.000	€ -	€ -183.570	€ -
Waarvan kostenplaats groen (vuil in groen)	€ 9.310	€ -	€ 9.310			€ -
Waarvan kostenplaats verharding (overig)	€ 172.690	€ 1.600	€ 174.690			€ -
RECREATIE	€ 37.880	€ 68.760	€ 107.000	€ 35.040	€ -71.601	€ 149.000
SPORT	€ 113.000	€ 29.900	€ 143.000	€ 390.000	€ 247.000	€ 86.380
OVERIG	€ 23.280	€ -	€ 23.280	€ 22.000	€ -1.280	€ -

Verdeling naar kostenplaatsen groen en verharding

Onderhoud type	Onderhoud	Groot onderhoud	Totaal	Budget	Verschil	Vervanging
Totaal incl VAT in budget				€ 5.413.000		
Totaal excl VAT in budget	€ 2.642.000	€ 1.633.000	€ 4.275.000	€ 5.213.000	€ 938.000	€ 5.487.000
GROEN	€ 1.169.310	€ 402.190	€ 1.572.310	€ 2.187.000	€ 614.690	€ 461.380
Waarvan vanuit onderhoud water	€ 127.000	€ 1.190	€ 129.000			€ 6.380
Waarvan vanuit reiniging	€ 9.310	€ -	€ 9.310			€ -
VERHARDING	€ 598.690	€ 761.600	€ 1.359.690	€ 1.887.000	€ 527.310	€ 1.420.000
Waarvan vanuit reiniging	€ 172.690	€ 1.600	€ 174.690			€ -
RIOLERING	€ 453.000	€ 137.000	€ 590.000	€ 481.000	€ -109.075	€ 2.705.000
CIVIELE KUNSTWERKEN	€ 55.620	€ 97.110	€ 153.000	€ 89.350	€ -63.384	€ 330.000
MEUBILAIR	€ 10.540	€ 22.070	€ 32.610	€ 38.000	€ 5.390	€ 39.920
OPENBARE VERLICHTING	€ 181.000	€ 115.000	€ 296.000	€ 284.000	€ -11.761	€ 296.000
RECREATIE	€ 37.880	€ 68.760	€ 107.000	€ 35.040	€ -71.601	€ 149.000
SPORT	€ 113.000	€ 29.900	€ 143.000	€ 390.000	€ 247.000	€ 86.380
OVERIG	€ 23.280	€ -	€ 23.280	€ 22.000	€ -1.280	€ -

Scenario alles C

Beheercategorie - Beheergroep	DHL Centra	NO Centra	Dalfeen werkt Centra DHL	Dalfeen werkt Centra NO	DHL Begraafpl + Hoofd infra	Buitengebied Begraafpl + Hoofd infra	Dalfeen werkt Begraafpl + Hoofd infra DHL	NO Begraafpl + Hoofd infra	Dalfeen werkt begraafpl + Hoofd d infra NO	DHL Overige	NO Overige	Dalfeen werkt Overige DHL	Dalfeen werkt Overige NO	Dalfeen werkt Buitengebied	Buitengebied Overige	Overige uitvoeringskosten
· GROEN	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >
· VERHARDING	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >
· WATER	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >
· RIOLERING	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >
· CIVIELE KUNSTWERKEN	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >
· MEUBILAIR	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >
· OPENBARE VERLICHTING	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >
· REINIGING	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >
· RECREATIE	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >
· SPORT	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >

Overzicht scenario alles C

Uitdraai gemaakt op: 22-4-2021

Onderhoud type	Onderhoud	Groot onderhoud	Totaal	Budget	Verschil	Vervanging
Totaal incl VAT in budget				€ 5.413.000		
Totaal excl VAT in budget	€ 2.616.000	€ 1.618.000	€ 4.234.000	€ 5.213.000	€ 979.000	€ 5.476.000
GROEN	€ 1.010.000	€ 387.000	€ 1.397.000	€ 2.187.000	€ 790.000	€ 447.000
VERHARDING	€ 426.000	€ 760.000	€ 1.185.000	€ 1.887.000	€ 702.000	€ 1.420.000
WATER	€ 127.000	€ 1.190	€ 129.000	€ -	€ -128.607	€ 6.380
Waarvan kostenplaats groen	€ 127.000	€ 1.190	€ 129.000			€ 6.380
RIOLERING	€ 453.000	€ 137.000	€ 590.000	€ 481.000	€ -109.075	€ 2.705.000
CIVIELE KUNSTWERKEN	€ 55.620	€ 97.110	€ 153.000	€ 89.350	€ -63.384	€ 330.000
MEUBILAIR	€ 10.540	€ 22.070	€ 32.610	€ 38.000	€ 5.390	€ 39.920
OPENBARE VERLICHTING	€ 177.000	€ 114.000	€ 292.000	€ 284.000	€ -7.266	€ 293.000
REINIGING	€ 182.000	€ 1.600	€ 184.000	€ -	€ -183.570	€ -
Waarvan kostenplaats groen (vuil in groen	€ 9.309	€ -	€ 9.309			€ -
Waarvan kostenplaats verharding (overig)	€ 172.691	€ 1.600	€ 174.691			€ -
RECREATIE	€ 37.880	€ 68.760	€ 107.000	€ 35.040	€ -71.601	€ 149.000
SPORT	€ 113.000	€ 29.900	€ 143.000	€ 390.000	€ 247.000	€ 86.380
OVERIG	€ 23.280	€ -	€ 23.280	€ 22.000	€ -1.280	€ -

erdeling naar kostenplaatsen groen en verhar

Onderhoud type	Onderhoud	Groot onderhoud	Totaal	Budget	Verschil	Vervanging
Totaal incl VAT in budget				€ 5.413.000		
Totaal excl VAT in budget	€ 2.616.000	€ 1.618.000	€ 4.234.000	€ 5.213.000	€ 979.000	€ 5.476.000
GROEN	€ 1.146.309	€ 388.190	€ 1.535.309	€ 2.187.000	€ 651.691	€ 453.380
Waarvan vanuit onderhoud water	€ 127.000	€ 1.190	€ 129.000			€ 6.380
Waarvan vanuit reiniging	€ 9.309	€ -	€ 9.309			€ -
VERHARDING	€ 598.691	€ 761.600	€ 1.359.691	€ 1.887.000	€ 527.309	€ 1.420.000
Waarvan vanuit reiniging	€ 172.691	€ 1.600	€ 174.691			€ -
RIOLERING	€ 453.000	€ 137.000	€ 590.000	€ 481.000	€ -109.075	€ 2.705.000
CIVIELE KUNSTWERKEN	€ 55.620	€ 97.110	€ 153.000	€ 89.350	€ -63.384	€ 330.000
MEUBILAIR	€ 10.540	€ 22.070	€ 32.610	€ 38.000	€ 5.390	€ 39.920
OPENBARE VERLICHTING	€ 177.000	€ 114.000	€ 292.000	€ 284.000	€ -7.266	€ 293.000
RECREATIE	€ 37.880	€ 68.760	€ 107.000	€ 35.040	€ -71.601	€ 149.000
SPORT	€ 113.000	€ 29.900	€ 143.000	€ 390.000	€ 247.000	€ 86.380
OVERIG	€ 23.280	€ -	€ 23.280	€ 22.000	€ -1.280	€ -

Bijlage 2: details mogelijkheden opvoeren als investering

In deze bijlage treft u twee verdelingen tussen exploitatie en investeringen.

- De gebruikelijke verdeling;
- De maximale toeschrijving aan investeringen.

De gebruikelijke verdeling tussen exploitatie en investering is als weergegeven in onderstaande tabel. Onderhoud en groot onderhoud valt onder exploitatie, vervangingen vallen onder investeringen.

Overzicht verdeling exploitatie vs. Investering														
Uitdraai gemaakt op: 22-4-2021														
Scenario: IBOR-kwaliteit														
Onderhoud type	Onderhoud	Onderhoud (exploitatie)	Onderhoud (investering)	Groot onderhoud	Groot onderhoud (exploitatie)	Groot onderhoud (investering)	Vervanging	Vervanging exploitatie	Vervanging investering	Totaal Exploitatie	Totaal Investering	Totaal	Exploitatie Budget	Verschil
Totaal (budget incl. VAT)													€ 5.413.000	
Totaal Correctie apparaatskosten (het deel VAT)													€ -200.000	
Totaal (budget excl. VAT)	€ 3.127.000	€ 3.127.928	€ -	€ 2.127.000	€ 2.126.476	€ -	€ 5.578.000	€ -	€ 5.578.395	€ 5.254.404	€ 5.578.395	€ 10.831.280	€ 5.213.000	€ -41.404
GROEN	€ 1.252.000	€ 1.252.860	€ -	€ 611.000	€ 611.175	€ -	€ 547.000	€ -	€ 546.794	€ 1.864.035	€ 546.794	€ 2.410.000	€ 2.187.000	€ 322.965
VERHARDING	€ 382.000	€ 382.056	€ -	€ 938.000	€ 937.178	€ -	€ 1.296.000	€ -	€ 1.296.278	€ 1.319.234	€ 1.296.278	€ 2.616.000	€ 1.887.000	€ 567.766
WATER	€ 156.000	€ 156.074	€ -	€ 1.330	€ 1.331	€ -	€ 7.450	€ -	€ 7.450	€ 157.405	€ 7.450	€ 165.000	€ -	€ -157.405
RIOLERING	€ 466.000	€ 466.066	€ -	€ 153.000	€ 153.225	€ -	€ 2.716.000	€ -	€ 2.717.075	€ 619.291	€ 2.717.075	€ 3.335.000	€ 481.000	€ -138.291
CIVIELE KUNSTWERKEN	€ 67.810	€ 67.803	€ -	€ 133.000	€ 133.011	€ -	€ 330.000	€ -	€ 329.971	€ 200.814	€ 329.971	€ 531.000	€ 89.350	€ -111.464
MEUBILAIR	€ 16.770	€ 16.772	€ -	€ 34.250	€ 34.252	€ -	€ 50.930	€ -	€ 50.938	€ 51.024	€ 50.938	€ 102.000	€ 38.000	€ -13.024
OPENBARE VERLICHTING	€ 207.000	€ 206.724	€ -	€ 120.000	€ 119.840	€ -	€ 319.000	€ -	€ 319.000	€ 326.564	€ 319.000	€ 646.000	€ 284.000	€ -42.564
REINIGING	€ 305.000	€ 305.014	€ -	€ 2.400	€ 2.400	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 307.414	€ -	€ 307.000	€ -	€ -307.414
RECREATIE	€ 56.310	€ 56.323	€ -	€ 80.120	€ 80.131	€ -	€ 198.000	€ -	€ 197.517	€ 136.454	€ 197.517	€ 334.000	€ 35.040	€ -101.414
SPORT	€ 195.000	€ 194.955	€ -	€ 53.930	€ 53.933	€ -	€ 113.000	€ -	€ 113.372	€ 248.888	€ 113.372	€ 362.000	€ 390.000	€ 141.112
OVERIG	€ 23.280	€ 23.280		€ -			€ -			€ 23.280	€ -	€ 23.280	€ 22.000	€ -1.280

De maximale toeschrijving van onderhoud en groot onderhoud naar investeringen is hieronder weergegeven. In onderstaande tabel de verdeling per beheerdomein van de herverdeling van onderhoud- en groot onderhoudsbudgetten naar investeringen.

Overzicht verdeling exploitatie vs. Investering														
Uitdraai gemaakt op: 22-4-2021														
Scenario: IBOR-kwaliteit														
Onderhoud type	Onderhoud	Onderhoud (exploitatie)	Onderhoud (investering)	Groot onderhoud	Groot onderhoud (exploitatie)	Groot onderhoud (investering)	Vervanging	Vervanging exploitatie	Vervanging investering	Totaal Exploitatie	Totaal Investering	Totaal	Exploitatie Budget	Verschil
Totaal (budget incl. VAT)													€ 5.413.000	
Totaal Correctie apparaatskosten (het deel VAT)													€ -200.000	
Totaal (budget excl. VAT)	€ 3.127.000	€ 3.013.902	€ 114.026	€ 2.127.000	€ 1.703.072	€ 423.404	€ 5.578.000	€ -	€ 5.578.395	€ 4.716.974	€ 6.115.825	€ 10.832.000	€ 5.213.000	€ 496.026
GROEN	€ 1.252.000	€ 1.185.495	€ 67.365	€ 611.000	€ 511.445	€ 99.730	€ 547.000	€ -	€ 546.794	€ 1.696.940	€ 713.889	€ 2.410.000	€ 2.187.000	€ 490.060
VERHARDING	€ 382.000	€ 382.056	€ -	€ 938.000	€ 731.728	€ 205.450	€ 1.296.000	€ -	€ 1.296.278	€ 1.113.784	€ 1.501.728	€ 2.616.000	€ 1.887.000	€ 773.216
WATER	€ 156.000	€ 156.074	€ -	€ 1.330	€ 1.331	€ -	€ 7.450	€ -	€ 7.450	€ 157.405	€ 7.450	€ 165.000	€ -	€ -157.405
RIOLERING	€ 466.000	€ 466.066	€ -	€ 153.000	€ 153.225	€ -	€ 2.716.000	€ -	€ 2.717.075	€ 619.291	€ 2.717.075	€ 3.335.000	€ 481.000	€ -138.291
CIVIELE KUNSTWERKEN	€ 67.810	€ 67.803	€ -	€ 133.000	€ 133.011	€ -	€ 330.000	€ -	€ 329.971	€ 200.814	€ 329.971	€ 531.000	€ 89.350	€ -111.464
MEUBILAIR	€ 16.770	€ 16.772	€ -	€ 34.250	€ 5.280	€ 28.972	€ 50.930	€ -	€ 50.938	€ 22.052	€ 79.910	€ 102.000	€ 38.000	€ 15.948
OPENBARE VERLICHTING	€ 207.000	€ 160.063	€ 46.661	€ 120.000	€ 49.440	€ 70.400	€ 319.000	€ -	€ 319.000	€ 209.503	€ 436.061	€ 646.000	€ 284.000	€ 74.497
REINIGING	€ 305.000	€ 305.014	€ -	€ 2.400	€ 2.400	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 307.414	€ -	€ 307.000	€ -	€ -307.414
RECREATIE	€ 56.310	€ 56.323	€ -	€ 80.120	€ 61.279	€ 18.852	€ 198.000	€ -	€ 197.517	€ 117.602	€ 216.369	€ 334.000	€ 35.040	€ -82.562
SPORT	€ 195.000	€ 194.955	€ -	€ 53.930	€ 53.933	€ -	€ 113.000	€ -	€ 113.372	€ 248.888	€ 113.372	€ 362.000	€ 390.000	€ 141.112
OVERIG	€ 23.280	€ 23.280	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 23.280	€ -	€ 23.280	€ 22.000	€ -1.280